Patti Smith

Torcătoarea de vise

Traducere din limba engleză
de Iuliana Dumitru

POLIROM
2015

Dansuri câmpeneşti

Mintea unui copil e asemenea unui sărut pe frunte – deschisă şi dezinteresată. Se învârte cum se-nvârte balerina în vârful unui tort cu etaje glazurate, otrăvitor şi dulce.

Copilul, hipnotizat de-un lucru obişnuit, pătrunde fără voia lui în lumea straniului, până ce goliciunea îl înspăimântă, îl înghite; atunci el caută o fărâmă de adăpost, o oarecare ordine. Clipeşte, fixează cu privirea, punând cap la cap o pătură smintită de adevăruri – adevăruri sălbatice şi tulburi, ce abia dacă se învecinează cu adevărul.

Cumplita intensitate a acestei experienţe poate da naştere unei frumuseţi fără seamăn, însă adesea nu aduce decât o suferinţă palpitândă din care trebuie să te desprinzi şi să te eliberezi. O frânghie ce pluteşte de-a lungul unei arene mai îndepărtate şi mai orbitoare ca oricând.

De jur-împrejur, ziduri, iar mintea, într-o piruetă confuză, prinde frânturi de cod – flamandă, hieroglife sculptate în piatră.

Exclamații! Interogații asupra originii, asupra țintei.

Tineri fiind, copleșiți de sentimentul că venim din altă lume, cercetăm, sondăm în noi înșine ca să smulgem din rădăcină elementul străin, indian. Dăm însă peste o câmpie deschisă. O câmpie de aur. Sau, și mai adesea, dăm peste un nor. O goană a ființelor din nori. Acestea sunt gândurile tinereții noastre.

În cele din urmă totul se limpezește. Recunoaștem în noi înșine mâna mamei noastre, brațul tatălui nostru. Dar mintea – ea e cu totul altceva. De ea nu poți fi sigur niciodată.

Căci se rostogolește precum câinele sălbatic, precum ciulinii-n vânt, precum spițele roții. Această dimensiune a ființei noastre este transmutabilă și probabil în ea găsim adevăratul sens al mașinăriei. Mintea este o imagine. Și undeva într-un colț se întrezărește sugestia unei spirale. Poate că e un virus; poate că e un tatuaj ritualic.

Cu brațele larg întinse
cu ochii strâns închiși
o greață vioaie
preface totul împrejur
inimi răscolind
muguri galeși
desfăcându-se și ei

Cât e de largă lumea! Cât de înaltă! Iar materia minții – încărcată, erupe și se risipește precum sămânța și puful. Căci astfel este păpădia. Se dezgolește și se frânge în mii de dorințe.

Dorința de ceva anume
sau doar dorința de a ști.

Suflând în ea, în lumânări, în stele... Cu gândul la ceea ce ne dorim. Un tovarăș. O lună descătușată. Sau poate să auzim din nou cum auzeam când eram copii. O muzică – stranie, optimistă, simplă și difuză precum chemarea ecosezei străpungând aerul nopților de vară. O izbucnire ritmică de râsete și desfătare. Dansând cu toții, dansând și atât.

Și de-acolo erai deodată ademenit, precum fluturele și licuriciul, de o liniște distorsionată. Salonul, împodobit cu șiraguri de lumini colorate, pierea... pe măsură ce te aventurai în iarba înaltă, ispitit de o altă chemare – o tânguire nespus de frumoasă, ca de vioară înflorită.

Muzica torcătoarelor de vise ce-și îndeplinesc sarcina. Se încovoaie și se întind, frământând aerul. Adunând ce e de adunat. Pe cei dați deoparte. Pe cei adorați. Fărâme de spirit omenesc care, cine știe cum, au scăpat. Prinse într-un șorț. Înhățate de o mână înmănușată.

Din toate acestea capătă formă norul. Astfel, cerul oglindește opera umană. Turbulenta plimbare. Incită ochiul

leneș. Îl alină pe cel istovit printr-un joc de mișcări ce vestesc simplitatea.

Torcătoarele de vise își îndeplinesc sarcina. Fără leafă sau contract; cu o grație nemaivăzută, toate deodată.

Este ceva inexplicabil. Căci e o slujbă la care te înhami fără așteptări și fără planuri. Una în care, pierdut în gânduri, simți o atingere ușoară pe umăr și să te trezești deodată azvârlit departe, într-un vârtej de praf, zgâlțâit și apoi înțepenit în loc.

Eliberat de o asemenea povară, ții în brațe gloria și nutrești speranțe vii de parcă ai avea o întâlnire, în pași de dans, cu soarele la asfințit.